

25ste zondag door jaar A

Mt. 20, 1-16a

Ge kunt veel zeggen over het Evangelie van net, maar alledaags is het zeker niet. Eigenlijk slaat het nergens op dat iedereen hetzelfde krijgt, en die baas zegt ook nog eens hele foute dingen. Bijvoorbeeld dat het hem vrij staat iedereen te betalen wat hij wil. Daar hoeft een directeur tegenwoordig niet mee af te komen: dat staat hem níet vrij en desnoods maakt het personeel hem dat wel duidelijk. En natuurlijk, in Jezus' tijd lagen de arbeidsverhoudingen nog anders, maar ook toen klopte het niet.

Nu is deze parabel geen les in de economie, gelukkig maar: het wil iets anders zeggen. Het begin is niet moeilijk: die landeigenaar heeft een wijngaard die geogost moet worden en hij doet alle moeite om daar volk voor bijeen te krijgen. En al die arbeiders belooft hij een fair loon.

Tot zover kunnen we volgen, maar dan begint het. Die rentmeester moet degenen die het laatst kwamen het eerst uitbetalen. Dat is al dom: als hij die laatst uitbetaald had, zou niemand van iets geweten hebben: de werkers van het 1ste uur zouden al weg zijn met hun loon. Maar blijkbaar was het juist de bedoeling dat ze zouden zien dat iedereen hetzelfde kreeg. Logisch dat dit bij de werkers van het 1ste uur verkeerd valt, begrijpelijk dat ze protesteren. Die eigenaar reageert dan nogal apart: 'Ik heb jullie toch geen onrecht gedaan? Jullie krijgen toch wat we overeen kwamen?' Maar klopt dat wel? Is het in feite toch niet onrechtvaardig door zo te doen? Volgens het Evangelie blijkbaar niet.

Nu is het bij parabels altijd goed en nodig om te weten naar aanleiding van wat ze verteld worden. Vlak voor het Evangelie van vandaag horen we Petrus aan Jezus vragen: 'Heer, wij hebben alles opgegeven om U te volgen. Wat zal dan ons loon zijn?' Eigenlijk is dat typische een vraag van ons, mensen. Jezus heeft die vraag serieus beantwoord en verzekerd dat Petrus en de zijnen niets tekort zullen komen. Maar, zo zegt Hij erbij, bedenk wel: vele eersten zullen laatsten zijn en vele laatsten eersten. En dat is waar deze parabel in feite over gaat.

Hij vertelt ons niets over arbeidsverhoudingen enzovoort, maar over hoe God te werk gaat. Daar wordt namelijk geen nummertje getrokken van wie aan de beurt is, er wordt ook niet overdreven berekenend tewerk gegaan. God deelt blijkbaar zó uit, dat iedereen tot zijn of haar recht kan komen. Of nog anders gezegd: God heeft zijn kinderen allemaal even lief.

Hoort ge daar al vanaf het begin als bij? Ge zult krijgen wat ge nodig hebt om gelukkig te zijn. Dat zegt Jezus tegen Petrus en daarmee ook tegen ons. Moet ge zoals St. Augustinus echter zeggen: 'Heer, veel te laat heb ik U lief gekregen', dan is er in feite nog geen probleem: God kent geen eerste- en tweederangsburgers.

Weet u wat eigenlijk het meest storende is in deze parabel of wat het grote probleem is? Niet zozeer dat die eigenaar alle knechten hetzelfde betaalt, maar dat die van het 1ste uur jaloers zijn terwijl ze krijgen wat hun beloofd was en wat

ze nodig hebben. En daarmee laat God zien: Ik beloon niet zozeer naar uw prestaties of naar het resultaat wat ge neerzet, maar Ik kijk vooral naar uw inzet en pogen, zelfs al is dat misschien maar ter elfder uur. En misschien is het maar goed dat God zo te werk gaat, ook voor ons. Want wie durf van zichzelf te zeggen dat hij of zij altijd zo'n koploper is in het werken voor het Evangelie...? De filosoof Heidegger schreef ooit: 'Als de ene mens naar de andere kijkt, louter en alleen vanuit de gedachte: 'Wat heb ik aan hem of haar? Wat brengt hij mij op? Wat voordeel geeft hij mij?' dan is het gedaan met alle menselijkheid. Want niet meer wat een mens 'is' is dan waardevol, maar alleen wat hij 'presteert' telt dan nog'. In een maatschappij die vaak al te zeer gericht is op het materiële en liberale is het geen overbodige luxe om ook eens een andere klok te horen luiden, zoals de parabel van vandaag. Amen.

Johan Goris, pastoor